

Briselē, 2023. gada 20. aprīlī
(OR. en, pl)

Starpiestāžu lieta:
2021/0206(COD)

8358/23
ADD 1

CODEC 623
CLIMA 199
ENV 382
ENER 191
TRANS 147
SOC 253
FIN 440
RESPR 15
COH 38
CADREFIN 50

"A" PUNKTA PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	Padome
Temats:	Projekts – EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA, ar ko izveido Sociālā klimata fondu un groza Regulu (ES) 2021/1060 (pirmais lasījums) - leģislatīvā akta pieņemšana = Paziņojumi

Lietuvas paziņojums

Lietuva apstiprina galīgo kompromisa tekstu regulai, ar ko izveido Sociālo klimata fondu.

Lietuva piekrīt, ka, lai sasniegtu ilgtermiņa klimatneitralitātes mērķrādītāju, ir vajadzīgi augstāki SEG mazināšanas mērķi. Pastiprinātā ES ETS, kas attiecināta uz jaunām nozarēm, ir efektīvs SEG emisiju samazināšanas instruments. ES ETS attiecināšana uz transportu, ēkām un citām nozarēm ir instruments, kam būtu jānodrošina saskaņota ES līmeņa pieeja ETS neaptverto SEG emisiju mazināšanai, jo īpaši transporta nozarē. Tomēr tas radīs arī papildu sociālekonomiskus izaicinājumus, un visnelabvēlīgākā ietekme būs tām dalībvalstīm, kurās ir zemāks IKP un visaugstākais enerģētiskās nabadzības līmenis.

Šajā sakarā Lietuva atzinīgi vērtē Sociālā klimata fonda izveidi kā instrumentu, ar ko, izmantojot pasākumus un investīcijas, kā arī pagaidu tiešo ienākumu atbalstu, mazināt negatīvo sociālo ietekmi, ko ierosinātā ES ETS ēku un autotransporta nozarēs (ETS *BRT*) rada mazaizsargātām mājsaimniecībām, mikrouzņēmumiem un transporta lietotājiem. Ir ļoti svarīgi nodrošināt, lai dalībvalstis ar zemāku IKP un visaugstāko enerģētisko nabadzību vismaz atgūtu ETS *BRT* radītos izdevumus, izmantojot izsoles tiesības un Sociālo klimata fondu.

Lietuva pauž nožēlu par to, ka Sociālais klimata fonds tiks fiksēts konkrētā apmērā, neparedzot nekādas iespējas dinamiski palielināt tā lielumu atbilstoši kvotu cenas pieaugumam (jo īpaši virs 55 EUR), lai pienācīgi reaģētu uz izmaiņām izmaksās, kas rodas patērētājiem.

Tā pauž nožēlu arī par to, ka noteiktais kvotu cenu regulēšanas mehānisms var nebūt pietiekams, lai faktiski nodrošinātu oglekļa cenas paredzamību ilgākā laikposmā, jo tas ir noteikts tikai 2028. un 2029. gadam (grozītās Direktīvas 2003/87/EK 30.h pants).

Polijas paziņojums

Polija uzskata, ka ir ļoti svarīgi, lai ES pārkārtošanās uz klimatneitralitāti būtu taisnīga.

Šajā sakarā mēs atbalstām ideju novirzīt papildu ES finansējumu tam, lai kompensētu enerģētikas pārkārtošanās izmaksas vienībām, kuras skar enerģētiskā nabadzība un transporta nepieejamības izraisīta atstumtība, un mazaizsargātām mājsaimniecībām, mazaizsargātiem mikrouzņēmumiem un mazaizsargātiem transporta lietotājiem.

Tomēr nav pieņemami noteikt, ka Sociālā klimata fonda izveides nosacījums ir tādu risinājumu ieviešana, kas rada papildu slogu mājsaimniecībām, tādējādi palielinot un padziļinot nabadzību.

Turklāt Polija atkārtoti pauž savu kopumā negatīvo nostāju attiecībā uz paketi "Gatavi mērķrādītājam 55 %", kurā noteikti nereāli mērķrādītāji un mērķi un kura būtiski ietekmē dalībvalstu energoresursu struktūru.

Polija uzskata, ka lielākā daļa paketes tiek virzīta, pamatojoties uz nepareizu juridisko pamatu, un tas rada bīstamu precedentu.

Šā iemesla dēļ Polija atturas no balsojuma par šo tiesību aktu.

Komisijas paziņojumi

Paziņojums Nr. 1

Sarunās par Energoefektivitātes direktīvas pārstrādāto redakciju (*EED* pārstrādātā redakcija) Komisija ir iecerējusi iesniegt mērķtiecīgu grozījumu Sociālā klimata fonda izveides regulā, lai atjauninātu enerģētiskās nabadzības definīciju saskaņā ar vienošanos, kas par enerģētiskās nabadzības definīciju panāka *EED* pārstrādātajā redakcijā.

Paziņojums Nr. 2

Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas 2020. gada 16. decembra Iestāžu nolīguma par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību, kā arī par jauniem pašu resursiem, tostarp par ceļvedi jaunu pašu resursu ieviešanai, 30.–33. punktā noteikts, ka Komisijai jā dara pieejama integrēta un sadarbspējīga informācijas un uzraudzības sistēma, tostarp vienots datizraces un riska noteikšanas instruments, lai piekļūtu vajadzīgajiem datiem un tos analizētu un nodrošinātu vispārēju piemērošanu dalībvalstīs. Turklāt minētās trīs iestādes vienojās attiecīgo pamataktu likumdošanas procedūras gaitā lojāli sadarboties, lai nodrošinātu turpmākus pasākumus pēc Eiropadomes 2020. gada jūlija secinājumiem attiecībā uz šo elementu.

Komisija uzskata, ka likumdevēju panāktā vienošanās par vienota datizraces rīka izmantošanu un datu vākšanu un analīzi par finansējuma saņēmēju faktiskajiem īpašniekiem nav pietiekama, lai uzlabotu Savienības budžeta aizsardzību pret krāpšanu un pārkāpumiem un nodrošinātu efektīvas pārbaudes attiecībā uz interešu konfliktiem, pārkāpumiem, dubultu finansējumu un līdzekļu ļaunprātīgu izmantošanu noziedzīgās darbībās. Tāpēc pieeja, par ko likumdevēji vienojušies Sociālā klimata fonda izveides regulā, pienācīgi neatspoguļo Iestāžu nolīguma vēlamu vērienīgumu un garu.

Paziņojums Nr. 3

Komisija uzskata, ka saskaņā Sociālā klimata fonda izveides regulas III pielikumu "Galvenās prasības attiecībā uz dalībvalsts kontroles sistēmu" likumdevēju panāktā vienošanās attiecībā uz dalībvalstu iespēju izraudzīties vairāk nekā vienu iestādi, kurai var uzticēt pienākumu parakstīt pārvaldības deklarāciju, kas pievienota maksājumu pieprasījumiem, varētu novest pie neefektivitātes un atbildības mazināšanās, kā arī radīt neskaidrības par iestāžu uzdevumiem.